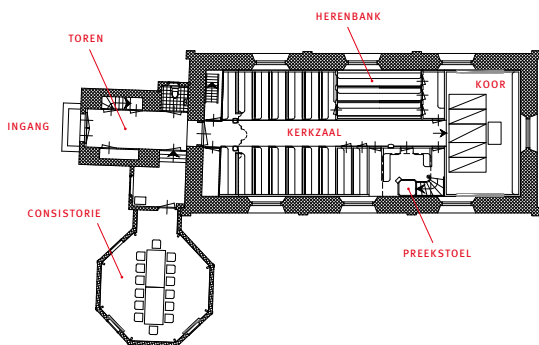

Welkom in de kerk van Losdorp.
De Johanneskerk van Losdorp staat centraal op een radiale wierde, op een door een gracht omgeven kerkhof. De oorspronkelijke 13e-eeuwse kerk is in 1775 grondig verbouwd.

KENMERKEN De kerk is een zaalkerk, met een zadeldak tussen sluitgevels. De voorgevel staat ietwat schuin op de zijmuren. De ruimte wordt overdekt door een tongewelf dat vermoedelijk rond 1823 is aangebracht. In de oostelijke travee liggen enkele grafzerken en hardstenen tegels. De andere traveeën hebben houten vloeren.

De door Abraham Bekenkamp vervaardigde rijk gesneden preekstoel met (nogal overmaats) klankbord en trap is in Louis XV-stijl, evenals een doophek met gesneden lessenaar en een avondmaalstafel. Ook de koperen bankkandelaars dateren uit de 18e eeuw.

PLATTEGROND JOHANNESKERK LOSDORP

RAMEN De gebrandschilderde glas-in-loodramen zijn in 1937 geplaatst. De ramen werden ontworpen door J.A. Thunack en vervaardigd door Hoving Glasindustrie te Groningen. Toen in 1942 bij de boerderij vlak bij de kerk een bom viel, zijn de ramen aan de zuidkant uit de sponning gesprongen. De dorpsbewoners hebben met grote zorgvuldigheid de stukjes glas weer verzameld en dat is hen ook, op een paar stukjes na, gelukt. Na de oorlog zijn ze weer in elkaar gezet en de ontbrekende stukjes zijn erbij gemaakt. Op het raam in de oostgevel is 'De Zaaier' weergegeven. Op de overige ramen komen Bijbelse en allegorische symbolen voor: duif (Heilige Geest), zandloper, druivenrank, brandend braambos, bijbel, anker.

ACTIVITEITEN De kerk wordt nog enkele keren per jaar gebruikt door een kerkelijke gemeente, maar heeft de laatste jaren ook in toenemende mate een multifunctionele bestemming. Ze biedt plaats aan diverse activiteiten, zoals exposities, lezingen en muzikale evenementen. Tevens worden er zowel trouw- als rouwplechtigheden gehouden.

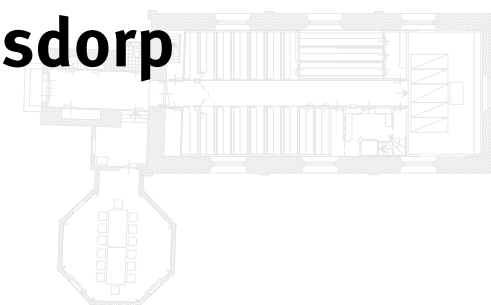
VERHUUR
Fraeilemaweg 18, 9907 PB Losdorp
kerklosdorp@gmail.com

STICHTING OUDE
GRONINGER KERKEN

Als door een wonder is in Noord-Nederland een schat aan religieus erfgoed bewaard gebleven. De bijzondere betekenis ervan wordt in binnen- en buitenland erkend. De Stichting Oude Groninger Kerken is sinds de oprichting in 1969 heel succesvol met het restaureren, beheren en hergebruiken van monumentale kerken en orgels. Wij werken aan kerken en u kunt ons werk steunen door donateur te worden. Voor meer informatie kijk op www.groningerkerken.nl

Johanneskerk Losdorp

W E L K O M

STICHTING OUDE
GRONINGER KERKEN

KERKGEBOUW Het tegenwoordige gebouw zou in opzet nog uit de 13e eeuw kunnen dateren, maar is mogelijk deels herbouwd en in ieder geval van grote rondboogvensters met nieuw gemetselde dagkanten voorzien in 1775, welk jaar wordt vermeld op een grote gedenksteen boven de toreningang als dat van de vernieuwing van de kerk.

De kerk bestaat uit drie traveeën. De aanwezigheid van lisenen doet op het eerste gezicht vermoeden, dat de kerk is gebouwd in de romano-gotische stijlperiode (1280-1400). Ook de nog aanwezige holle profielstenen ter plaatse van de dakvoet zouden kunnen wijzen op romano-gotische invloeden. Het metselwerk is echter tamelijk onsamenhangend uitgevoerd. Soms wordt kettingverband aangetroffen, soms wild verband. De voegen zijn vrij grof en de gebruikte kloostermoppen zijn niet erg strak en kantig. Verder worden in verhouding te veel koppen en klezoren aangetroffen. Hieruit valt af te leiden dat de kerk is gebouwd met afbraakmaterialen van een vroegere kerk of van een gebouw elders. Op de gebinten van de kerkkap zijn telmerken ingekapt, die te dateren zijn als rond 1600. Op de eikenhouten daksporen komen ingekapte romeinse cijfers voor. Deze telmerken zijn veelal laat-middeleeuws. De herbouwde kerk zou in hoofdvorm een reconstructie kunnen zijn van een romano-gotische voorganger.

AVONDMAALSKAN 1940, SCHALEN 1934

PREEKSTOEL 1775

GLAS-IN-LOODRAMEN, GEPLAATST IN 1937

ORGEL Het orgel is in 1830 door N.A. Lohman gebouwd. Het snijwerk aan kast en galerij is gemaakt door Anthonie Walles in empire-stijl. De vaasbekroningen zijn nog op te vatten als Louis XVI-stijl. Het was oorspronkelijk een tweeklaviers orgel met aangehangen pedaal, met op het Manuaal zeven en op het Positief zes stemmen. In het begin van de twintigste eeuw was het orgel in een gebrekkige toestand geraakt, en in 1922 bouwde Orgelmakerij Bakker & Timmenga in deze kas een nieuw éénklaviers binnenwerk met tien stemmen. Zes stemmen van Lohman werden opnieuw gebruikt.

Van 1978 tot 1982 werd het orgel opnieuw gerestaureerd door J.P. Vos en, na diens overlijden, S. Haarsma. Het instrument is geheel mechanisch. Windvoorziening: magazijnbalg. De handpompinstallatie met twee schepbalgen is nog aanwezig. Huidige dispositie: Manuaal (C-F^{'''}): Prestant 8', Bourdon 16' (bas/disc.), Viola di Gamba 8', Holpijp 8', Octaaf 4', Fluit 4', Quint 3', Octaaf 2', Cornet III sterk (discant), Trompet 8', Tremulant, Ventiël. Het pedaal (C-d') is aangehangen.

N.A. LOHMANORGEL, GEBOUWD IN 1830

TOREN Het bouwjaar van de toren is niet meer te achterhalen. Wel is duidelijk dat de toren in 1662 werd vernieuwd op instigatie van de toenmalige collator, Bernhart Entens. De toreningang zal echter zijn gewijzigd in 1776. Dit jaartal komt voor op de sluitsteen van de westingang. Waarschijnlijk is toen ook de toren met de kerk verbonden. In 1848 werd de toren verhoogd – volgens een gedenksteen aan de noordkant – waarbij men in het verhoogde deel galmgaten met spitse bogen heeft aangebracht. Het geheel wordt bekroond met een houten, opengewerkte spits.

KLOKKEN In de toren hangen twee klokken: een van T. Goosens uit 1709 en een nieuwe, in 1985 door Eijsbouts gegoten, die een gescheurde klok uit 1538 vervangt. Op de overgang van spits naar muurwerk bevinden zich twee wijzerplaten met elk slechts één wijzer, die de uren aangeeft. Het smeedijzeren mechanische uurwerk is vroeg-17e-eeuws.

KERKHOF Aan de noordzijde van de toren bevinden zich op het kerkhof de grafzerken van Nicolaas Westendorp en zijn vrouw. Dominee Westendorp (1773-1836) was predikant, schoolopziener en historicus, en kan beschouwd worden als een van de grondleggers van de moderne wetenschappelijke archeologie.

GEDENKSTEEN 1662

GRAFSTEEN DS. NICOLAAS WESTENDORP